



Lubelskie Samorządowe Centrum  
Doskonalenia Nauczycieli Oddział w Zamościu

# **BEZPIECZEŃSTWO DZIECI I MŁODZIEŻY W INTERNECIE**

**Agata Waszek**

- Przemoc w cyberprzestrzeni.
- Nowe szanse i nowe zagrożenia społeczne dzieci i młodzieży w sieci.
- Rola rodziców i nauczycieli w sytuacji zagrożenia cyberprzemocą.
- Materiały polecane → dla R, N, W, U

**Cyberprzemoc**

**Fonoholizm**

**Nadużywanie Internetu/  
uzależnienie od Internetu**

**Bezpieczeństwo w Internecie/  
w serwisach społecznościowych**

**Bullying**

**Flaming**

**Stalking**

**Seksting**

**FOMO**

**DYREKTOR**

NAUCZYCIEL

INFORMATYK/  
administrator  
sieci

**UCZEŃ**

WYCHOWAWCA

**RODZIC**

PEDAGOG  
/PSYCHOLOG

INSTYTUCJE

# Definicja

**Cyberprzemoc** definiuje się jako **przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych** (np. przy użyciu telefonów komórkowych i Internetu).

# Formy cyberprzemocy

1. Nękanie.
2. Strasznie, groźby przy użyciu komunikatorów.
3. Szantażowanie.
4. Rejestrowanie niechcianych filmów i zdjęć.
5. Publikowanie w Internecie lub rozsyłanie przy użyciu telefonu ośmieszających i kompromitujących informacji lub zdjęć.
6. Podszywanie się w sieci pod rówieśników.

# Bullying

(z ang.: *znęcanie się, maltretowanie*)

Akt **agresywnego, zamierzonego** zachowania, które jest podejmowane w sposób **powtarzalny**, **przez dłuższy czas**, przez jednostkę lub grupę osób wobec ofiary, która nie jest w stanie się skutecznie bronić (Olweus, 1993)

- o nacisk na **intencjonalność** zachowania, którego **celem jest spowodowanie u ofiary fizycznego lub psychicznego uszczerbku**.
- o różnica między często spotykanymi wśród dzieci i młodzieży konfliktami, nieporozumieniami a bullyingiem polega również na **powtarzalności (długotrwałości) i nierównowagą sił między ofiarą i sprawcą**, który posiada przewagę np. pod względem siły fizycznej, wieku itp (Cullingford and Morrison, 1995)

# Flaming

- **flame wars** (ang. „wojna płomieni”), to **kłótnia internetowa o wyjątkowym nasileniu napastliwości**, odbiegającym od poziomu zwykłej polemiki
- Podstawowym celem flamingu jest **udział w konflikcie**
- Flamera interesuje spór, do niego dąży i chce go za wszelką cenę wygrać.
- Ważne jest zaangażowanie oponentów. Bez kontrpartnera nie dojdzie do wojny na słowa.



# Stalking

- W Polsce termin ten określany jest mianem **„nękania na tle emocjonalnym”**
- postępowanie sprawcy skierowane bezpośrednio do osoby prześladowanej, obejmujące **powtarzające się fizyczne lub wirtualne zbliżanie się do danej osoby, komunikowanie się wbrew jej woli lub werbalne i pisemne groźby**, które u każdej rozsądnie myślącej osoby mogą wywołać strach
- zamierzone nękanie przez rozmowy telefoniczne, SMS-y, e-maile czy listy, któremu towarzyszą groźby i agresywne zachowania, śledzenie, obserwowanie, podglądanie, wywołujące u ofiary negatywne emocje, od strachu po skrepowanie.

# Stalking

Informacje, jakie można uzyskać na temat drugiej osoby tylko przy pomocy internetu

- Nawet z pozoru nieistotna informacja może prowadzić do innej, tworząc sieć połączeń i kształtując profil osoby, z którą stalker próbuje nawiązać kontakt.

- Nie trzeba umieszczać wszystkich danych o sobie w jednym miejscu, by nie stać się ofiarą inwigilacji.

- **Największą „kopalnią” wiedzy są portale społecznościowe!**



# Seksting

- Używanie materiałów o treści seksualnej, uzyskanych przez internet lub jako dane komputerowe, w celu osiągnięcia podniecenia seksualnego.
- Jest to aktywność mogąca szczególnie silnie wpływać na kształtowanie się tożsamości, miłość.
- Zgodnie z wynikami badań psychologów społecznych, w sieci niezmiernie łatwo kreować swój obraz ze względu na to, że kontrola nad formą i czasem ujawniania różnych informacji o sobie jest znacznie większa niż w realnym życiu - **rodzi to ryzyko, zafałszowania lub udawania kogoś, kim się nie jest!**

# Seksting (cyberseks)

## – wyniki badań dzieci i młodzieży

**54%** korzysta z urządzeń wyposażonych w kamerę video oraz z rozmów video poprzez Internet.

**43%** nie wie, że istnieje możliwość nagrywania i rozpowszechniania wideorozmów poza kontrolą uczestników

**16%** korzystających z rozmów video zetknęło się z treściami seksualnymi lub pornograficznymi na wideoczacie

**8%** korzystających z rozmów video było świadkami wideo transmisji internetowej osoby niepełnoletniej prezentującej treści seksualne

**8%** zna osobę, która rozbiera się lub prezentuje zachowania seksualne na wideoczacie.

# Seksting

## – wyniki badań dzieci i młodzieży

Wyniki wśród badanych korzystających z rozmów

**51%** spotkało się na żywo z osobą poznaną podczas wideorozmowy (wśród 13-latków to aż 68%).

**16%** przeprowadza wideorozmowy z osobami, które poznali wyłącznie poprzez Internet

**4%** przeprowadza wideorozmowy z osobami całkowicie nieznanymi.

**2%** przyznało się do rozbierania się lub prezentowania zachowań seksualnych podczas wideorozmowy (w przypadku 16-latków: aż 5%)

**2%** przyznało się do otrzymania wynagrodzenia za uczestnictwo w transmisji (wśród 16-latków: 4,5%).

# CZY GROZI NAM ERA SMARTFONOHOLIKÓW?

# SYMPTOMY FONOHOLIZMU



1  
#Ciepło wiesz, że telefon komórkowy cały czas jest przy sobie? #Ciepło korzystasz z telefonu, kiedy nie musisz.



2  
#Wiesz, czy jeśli nie masz telefonu w ręku, czujesz się niekomfortowo?



3  
#Właśnie spacerujesz z psem, kiedy nagle ktoś zadzwonił? #Właśnie wracasz do domu, kiedy ktoś zadzwonił? #Właśnie wracasz do domu, kiedy ktoś zadzwonił?



4  
#Właśnie jesteś w parku, kiedy nagle ktoś zadzwonił? #Właśnie jesteś w parku, kiedy nagle ktoś zadzwonił?



5  
#Jeszcze nie wstałeś, kiedy ktoś zadzwonił? #Jeszcze nie wstałeś, kiedy ktoś zadzwonił?



6  
#Wiesz, czy jeśli telefon jest przy sobie, czujesz się niekomfortowo? #Wiesz, czy jeśli telefon jest przy sobie, czujesz się niekomfortowo?



8  
#Ciepło wiesz, że telefon komórkowy cały czas jest przy sobie? #Ciepło korzystasz z telefonu, kiedy nie musisz.



9  
#Wiesz, czy jeśli nie masz telefonu w ręku, czujesz się niekomfortowo? #Wiesz, czy jeśli nie masz telefonu w ręku, czujesz się niekomfortowo?



10  
#Właśnie wracasz do domu, kiedy ktoś zadzwonił? #Właśnie wracasz do domu, kiedy ktoś zadzwonił?



11

#Jeszcze nie wstałeś, kiedy ktoś zadzwonił? #Jeszcze nie wstałeś, kiedy ktoś zadzwonił?



7

#Wiesz, czy jeśli telefon jest przy sobie, czujesz się niekomfortowo? #Wiesz, czy jeśli telefon jest przy sobie, czujesz się niekomfortowo?



13

#Ciepło wiesz, że telefon komórkowy cały czas jest przy sobie? #Ciepło korzystasz z telefonu, kiedy nie musisz.



14

#Właśnie wracasz do domu, kiedy ktoś zadzwonił? #Właśnie wracasz do domu, kiedy ktoś zadzwonił?



15

#Właśnie wracasz do domu, kiedy ktoś zadzwonił? #Właśnie wracasz do domu, kiedy ktoś zadzwonił?



16

#Właśnie wracasz do domu, kiedy ktoś zadzwonił? #Właśnie wracasz do domu, kiedy ktoś zadzwonił?



12

#Właśnie wracasz do domu, kiedy ktoś zadzwonił? #Właśnie wracasz do domu, kiedy ktoś zadzwonił?



18

#Właśnie wracasz do domu, kiedy ktoś zadzwonił? #Właśnie wracasz do domu, kiedy ktoś zadzwonił?



19

#Właśnie wracasz do domu, kiedy ktoś zadzwonił? #Właśnie wracasz do domu, kiedy ktoś zadzwonił?



20

#Właśnie wracasz do domu, kiedy ktoś zadzwonił? #Właśnie wracasz do domu, kiedy ktoś zadzwonił?



21

#Właśnie wracasz do domu, kiedy ktoś zadzwonił? #Właśnie wracasz do domu, kiedy ktoś zadzwonił?



22

#Właśnie wracasz do domu, kiedy ktoś zadzwonił? #Właśnie wracasz do domu, kiedy ktoś zadzwonił?



23

#Właśnie wracasz do domu, kiedy ktoś zadzwonił? #Właśnie wracasz do domu, kiedy ktoś zadzwonił?



24

#Właśnie wracasz do domu, kiedy ktoś zadzwonił? #Właśnie wracasz do domu, kiedy ktoś zadzwonił?



# SPOSOBY CODZIENNYCH ROZWIĄZAŃ

1  
Przebieg choroby przebiega niepokojąco, nie ma gorączki, nie ma bólu, ale dziecko ma trudności z oddychaniem.



2  
Rzeczony sprzęt nie jest w stanie obsługiwać w sposób właściwy.



3  
Przebieg choroby przebiega niepokojąco, nie ma gorączki, nie ma bólu, ale dziecko ma trudności z oddychaniem.



4  
Sprzęt nie jest w stanie obsługiwać w sposób właściwy.



5  
Sprzęt nie jest w stanie obsługiwać w sposób właściwy.



6  
Przebieg choroby przebiega niepokojąco, nie ma gorączki, nie ma bólu, ale dziecko ma trudności z oddychaniem.



7  
Dziecko ma trudności z oddychaniem.



8  
Przebieg choroby przebiega niepokojąco, nie ma gorączki, nie ma bólu, ale dziecko ma trudności z oddychaniem.



9

Wykonanie czynności nie jest w stanie obsługiwać w sposób właściwy.



10

Dziecko ma trudności z oddychaniem.



11

Przebieg choroby przebiega niepokojąco, nie ma gorączki, nie ma bólu, ale dziecko ma trudności z oddychaniem.



12

Przebieg choroby przebiega niepokojąco, nie ma gorączki, nie ma bólu, ale dziecko ma trudności z oddychaniem.



13  
Dziecko ma trudności z oddychaniem.



14

Przebieg choroby przebiega niepokojąco, nie ma gorączki, nie ma bólu, ale dziecko ma trudności z oddychaniem.



15

Przebieg choroby przebiega niepokojąco, nie ma gorączki, nie ma bólu, ale dziecko ma trudności z oddychaniem.



16

Przebieg choroby przebiega niepokojąco, nie ma gorączki, nie ma bólu, ale dziecko ma trudności z oddychaniem.



17

Przebieg choroby przebiega niepokojąco, nie ma gorączki, nie ma bólu, ale dziecko ma trudności z oddychaniem.



18

Przebieg choroby przebiega niepokojąco, nie ma gorączki, nie ma bólu, ale dziecko ma trudności z oddychaniem.



19

Przebieg choroby przebiega niepokojąco, nie ma gorączki, nie ma bólu, ale dziecko ma trudności z oddychaniem.



20

Przebieg choroby przebiega niepokojąco, nie ma gorączki, nie ma bólu, ale dziecko ma trudności z oddychaniem.



21

Przebieg choroby przebiega niepokojąco, nie ma gorączki, nie ma bólu, ale dziecko ma trudności z oddychaniem.



22

Przebieg choroby przebiega niepokojąco, nie ma gorączki, nie ma bólu, ale dziecko ma trudności z oddychaniem.



23

Przebieg choroby przebiega niepokojąco, nie ma gorączki, nie ma bólu, ale dziecko ma trudności z oddychaniem.



24

Przebieg choroby przebiega niepokojąco, nie ma gorączki, nie ma bólu, ale dziecko ma trudności z oddychaniem.





# Wpływ mediów społecznościowych na starsze dzieci i młodzież- **negatywy**

## 1. FOMO

**LĘK** przed „wypadnięciem z obiegu”, czyli **fear of missing out** – FOMO.

- To poczucie, że coś bardzo ważnego nas ominie, jeśli na chwilę „odłączymy się od sieci”.
- To przekonanie, że tam, gdzie nas nie ma, dzieje się coś szczególnie interesującego, z czego jesteśmy wykluczeni.

W mediach społecznościowych łatwiej można się **stać osobą, którą chcemy być**, a relacje z życia innych, śledzone na wielu profilach, wyzwalaają pragnienie....

**BYCIA LEPSZYM I PODZIWIANYM. APROBATA SPOŁECZNA**

## JAK ROZPOZNAĆ?

- przygnębienie i poczucie własnej nieatrakcyjności towarzyskiej,
- poczucie, że wszyscy wokół spędzają razem czas i świetnie się bawią bez nas → **oglądanie wyidealizowanych relacji z różnego rodzaju spotkań i podróży prowadzi do poczucia, że z nami jest coś nie tak,...**
- przymus noszenia ze sobą telefonu/smartfona wszędzie, nawet do toalety, ponieważ właśnie wtedy ktoś może chcieć się z nami skontaktować,
- odruchowe odświeżanie stron, ciągłe sprawdzanie powiadomień, poczty, reagowanie na każde powiadomienie,
- problemy z koncentracją i ciągłe przerywanie czynności, którymi się właśnie zajmujemy, żeby sprawdzić, co dzieje się online.
- chęć publikowania informacji o wszystkim, co robimy, sprawdzanie, z jakim odzewem się to spotyka....

# Wpływ mediów społecznościowych na starsze dzieci i młodzież- **negatywy**

## 2. NIEREALISTYCZNE OCZEKIWANIA

- bezkrytyczne przyswajanie oferowanej przez media społecznościowe „normy” może prowadzić do narastania u nastolatków poczucia nieadekwatności i nieprzystawania do społecznych oczekiwań.....
- zaburzają młodym ludziom samoocenę: zaniżają poczucie własnej wartości oraz skłaniają do dążenia do perfekcjonizmu. ....kult szczupłego ciała - masz być idealnie piękna!

**Może to spowodować pojawienie się lęku, obniżonego nastroju,  
a nawet depresji**

## 3. WSZECHOBECNA REKLAMA

Wiele profili, które śledzą, **nastawionych jest na promowanie konkretnych produktów w sposób bardziej subtelny niż tradycyjna reklama**, media społecznościowe są królestwem **marketingu szeptanego**, czyli przekazu wyglądającego na spontaniczny.

**Porozmawiaj....**

# Konsekwencje

- irytacja,
- Lęk,
- Zawstydzienie,
- Upokorzenie,
- próby samobójcze,
- świadomość że ktoś dysponuje ośmieszającym filmem lub zdjęciem bywa bardzo trudna do zniesienia i krzywdząca,
- rozsyłanie i publikowanie kompromitujących materiałów w sieci - strach i wstyd.

# JAK PRZECIWDZIAŁAĆ?

- Szukać pomocy osoby zaufanej
- Blokować w komunikatorach kontakt z niepożądanymi osobami
- Nie odpowiadać na zaczepki
- Wymagać natychmiastowego skasowanie kompromitujących filmów lub zdjęć
- Prosić administratora sieci o usunięcie niechcianych materiałów z sieci
- Zachowywać dowody przemocy
- Dbać o prywatność swoich danych osobowych
- Zapewnić swoim profilom w sieci status prywatny
- Chronić swoje hasła i loginy, tworzyć mocne hasła
- Nie zamieszczać w sieci swoich zdjęć i filmów
- Nie wymieniać się telefonami komórkowymi
- Chronić swoje dane osobowe

# WYCHOWANIE - działanie

## JESTEM FAIR - netykieta

- traktuję innych z szacunkiem, nie wyzywam, nie obrażam, nie straszę,
- nie zamieszczam w Internecie materiałów, które mogą krzywdzić,
- pytam o zgodę, jeśli chcę komuś zrobić zdjęcie lub nakręcić film z jego udziałem,
- nie rozsyłam za pomocą telefonów zdjęć, filmów ani tekstów, które mogą kogoś zranić.

## Bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z mediów - NETYKIETA

### TAK/ Dbaj o:

---

#### Wyrażaj się jasno i precyzyjnie

- Dbaj o staranny język – stosuj zasady ortograficzne, gramatyczne i stylistyczne
- Pisz na temat, rzeczowo i konkretnie
- Nadawaj wiadomościom tytuł – łatwiej będzie je odnaleźć

#### Szanuj innych

- Staraj się wyrażać swoje opinie kulturalnie
- Cytując czyjeś słowa, pamiętaj o podaniu autora
- Pytaj o zgodę na umieszczenie na własnym profilu/blogu/stronie bezpośrednich linków lub zdjęć

#### Bądź profesjonalny

- Szanuj swoją prywatność i prywatność innych – pomyśl sam i zapytaj o zgodę, jeśli chcesz upublicznić jakąś informację
- Dbaj o porządek na swoim profilu, blogu –usuń np. nieaktualne linki, dostosuj kolory, tekst tak, aby był łatwy w odbiorze
- Sprawdzaj źródła informacji
- Usuń z sieci blogi/strony/konta, których nie używasz

#### Bądź uprzejmy

- Zachowuj się w sieci tak samo, jak w osobistym kontakcie
- Pamiętaj o przedstawieniu się i o formach grzecznościowych
- Uważaj na żarty – nie każdy ma podobne poczucie humoru
- Bądź pomocny

### NIE/ Unikaj:

---

#### Wyrażaj się jasno i precyzyjnie

- Nie przesadzaj z emotikonami – używaj ich tylko w nieformalnych kontaktach

#### Szanuj innych

- Nie obrażaj!
- Nie używaj wulgaryzmów!
- Nie trolluj!\*
- Nie spamuj!\*\*
- Nie kradnij czyjejs własności intelektualnej
- Nie lajkuj stron/zdjęć/postów, które krzywdzą innych

#### Bądź profesjonalny

- Nie plotkuj
- Nie zaśmiecaj konta, bloga, maila drugiej osoby spamem
- Nie flooduj\*\*\*
- Nie rozpowszechniaj nieprawdziwych informacji
- Nie pozostawiaj bezpańskich blogów, stron i kont – nie zaśmiecaj sieci

#### Bądź uprzejmy

- Unikaj ironii
- Nie używaj wielkich liter w dyskusji – jest to traktowane jako krzyk
- Nie krytykuj i nie wyśmiewaj osób, które słabiej radzą sobie w sieci

**wychowanie**  
**świadomość**  
**konsekwencja**



# Zasady bezpieczeństwa

- Niech komputer stoi we wspólnym miejscu
- Interesuj się tym, co robi Twoje dziecko w sieci
- Rozmawiaj z nim o tym
- Nie bój się przyznać do niewiedzy
- Naucz dziecko, że osoba poznana w sieci nie musi być tym, za kogo się podaje
- Naucz dziecko, by nie podawało swoich danych osobowych oraz by nie opowiadało o rodzinie
- Ustal, że nie wolno umawiać się z osobami poznanymi w sieci bez Twojej wiedzy
- Nie krytykuj, nie obwiniaj, jeśli coś się stanie
- W razie potrzeby szukaj pomocy i rady specjalistów
- Rozmawiaj z dzieckiem, rozmawiaj i jeszcze raz rozmawiaj

# Gdzie

- poszerzać wiedzę
- szukać pomocy?

# BROSZURY

**Rodzina, Szkoła, Policja**

**BEZPIECZNE MEDIA - PORADNIK DLA  
RODZICÓW**

Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży **116  
111**

Pomoc telefoniczna dla rodziców **800 100  
100**

**Dyżur.net**

**<https://116111.pl/>**

# Materiały

Adres <http://primergy.lscdn.pl/MOODLE28/>

login: lscdn

hasło: Lscdn2017

Oferta 2017/2018

**Kurs: Bezpieczeństwo w Internecie. Potencjał edukacyjny mediów społecznościowych**

# helpline.org.pl

Fundacja Orange

0 800 100 100  
helpline.org.pl

**Zamieniamy pytania na odpowiedzi!**

Zostaw nam pytanie, zapytaj o swoje bezpieczeństwo w Internecie  
[www.helpline.org.pl](http://www.helpline.org.pl) - pomagamy dzieciom i młodzieży

pomoc wNet!

# Szkolne standardy bezpieczeństwa dzieci i młodzieży online